

Հաստատեմք ի գործադրութիւն.

Գէորգ Զ. Կաթողիկոս

Ամենայն Հայոց

ի 25 յունիսի 1945 ամի

ի Ս. Էջմիածին

ԱԶԳԱՅԻՆ-ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ ԳՈՒՄԱՐԵԼՈՒ ՀԱՏՈՒԿ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

1. Հայաստանյայց Առաքելական Ս. Եկեղեցու Գերագույն կանոնադիր մարմինը Ազգային-եկեղեցական ժողովն է:

2. Ազգային-եկեղեցական ժողովը գումարվում է Ս. Էջմիածնում:

3. Ազգային-եկեղեցական ժողովը հրավիրում է Ամենայն Հայոց Ծայրագույն Պատրիարք Կաթողիկոսը:

4. Ազգային-եկեղեցական ժողովի նախագահն է Ամենայն Հայոց Ծայրագույն Պատրիարք Կաթողիկոսը:

5. Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսը, Երուսաղեմի և Կ. Պոլսո Պատրիարքները ժողովի նախաթոռ անդամներն են:

6. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հիվանդութեան դեպքում Ազգային-եկեղեցական ժողովին նախագահում են Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսը, Երուսաղեմի և կամ Պոլսո Պատրիարքը: Սոցա բացակայութեան դեպքում նախագահում է Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի տեղապահը կաթողիկոսի հանձնարարութեամբ:

7. Ազգային-եկեղեցական ժողովի իրավասութեանն ենթակա են հետևյալ հիմնական խնդիրները.

Ա) Ընտրութիւն Ամենայն Հայոց Ծայրագույն Պատրիարք-Կաթողիկոսի.

Բ) Ընտրութիւն Ս. Էջմիածնի Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի անդամների.

Գ) Հաստատութիւն Ազգային-եկեղեցական Սահմանադրութեան:

Դ) Քննութիւն և վճռահատութիւն եկեղեցական և այլ կանոնական և ընդհանուր հարցերի.

Ե) Կարգավորում եկեղեցական տնտեսական վիճակի:

8. Ազգային-եկեղեցական ժողովը որոշում է իր զբաղմունքների օրակարգը և գործունեութեան ներքին հրահանգը.

9. Ազգային-եկեղեցական ժողովի անդամ են՝

Ա) Ս. Էջմիածնի Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի անդամները.

Բ) Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսն իր եպիսկոպոսներով և Երուսաղեմի ու Կ. Պոլսի պատրիարքները:

Գ) Հայոց եկեղեցու բոլոր առաջնորդները:

Դ) Հայոց եկեղեցու բոլոր եպիսկոպոսները:

Ծանոթություն. — Առաջնորդի անձամբ ժողովին մասնակցել չկարողանալու դեպքում մասնակցում է թեմի հոգևորականության ընտրյալ հոգևորական ներկայացուցիչը:

10. Ազգային-եկեղեցական ժողովի անդամ են Ս. Էջմիածնի, Տանն Կիլիկիո, Ս. Երուսաղեմի միաբանության, Կ. Պոլսի պատրիարքության մի-մի ներկայացուցիչները:

11. Ազգային-եկեղեցական ժողովի անդամ կարող են լինել ժողովրդից ընտրված երեսուն տարին լրացած իրավասու ծխականները:

12. Յուրաքանչյուր թեմի ժողովուրդ մասնակցում է Ազգային-եկեղեցական ժողովին իր ընտրած մեկ կամ ավելի պատգամավորներով:

13. Մինչև քսան և հինգ հազար ժողովուրդ ունեցող թեմը ընտրում է մեկ պատգամավոր, յուրաքանչյուր թեմ ըտնրում է այնքան պատգամավոր, որքան անգամ քսան և հինգ հազար ժողովուրդ է պարունակում իր մեջ:

Վերջին 25.000-ը՝ կարող է լրիվ չլինել, բայց ոչ պակաս 10.000-ից:

Ծանոթություն. — Ա. Յուրաքանչյուր թեմ իր ընտրելի պատգամավորների թվով ընտրում է անձնափոխանորդներ, որոնք փոխարինում են պատգամավորին, եթե նա որևէ պատճառով անկարող է անձամբ մասնակցել ժողովի:

Ծանոթություն. — Բ. Յուրաքանչյուր թեմ վիճակագրության հիման վրա բաժանվում է շրջանների այն հաշվով, որ յուրաքանչյուր շրջան բաղկանա քսան և հինգ հազար ժողովրդից:

14. Ազգային-եկեղեցական ժողովի թեմական պատգամավորների ընտրության մասնակցում են հոգևորականների և քաղաքացիական չափահասություն ունեցող աշխարհական իրավասու ծխականները:

15. Յուրաքանչյուր հազար շունչ ունեցող համայնքը ընտրում է մի պատվիրակ:

Մանոթութուն. — Փոքր համայնքները ըստ
հարմարության միացվում են պատվիրակ ընտրելու
համար:

16. Պատվիրակները պատգամավորին կարող են ընտրել իրենց միջից կամ դրսից:

17. Ազգային-եկեղեցական պատգամավորների, անձնափոխանորդների, պատվիրակների ընտրությունը ՍՍՌ Միության սահմաններից դուրս գտնված թեմերում կատարվում է ըստ տեղական գործող Հայոց կանոնադրությունների, սահմանադրությունների և կամ ավանդական կարգերի հրահանգվելով սույն կանոնադրությամբ:

18. Ազգային-եկեղեցական ժողովի պատգամավորների ընտրության առթիվ ծագած ամենատեսակ տարակուսանքների լուծումը տալիս է Ս. Էջմիածնի Գերագույն Հոգևոր Խորհուրդը:

19. Կարիք եղած դեպքում Ս. Էջմիածնի Գերագույն Հոգևոր Խորհուրդը տալիս է հարկավոր բացատրություններ և հրահանգներ, իսկ Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսությունը, Երուսաղեմի և Կ. Պոլսո Պատրիարքությունները վճռում են իրենց ներքին կանոնադրության համաձայն:

20. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի մահվան դեպքում կաթողիկոսի ընտրության համար Ազգային-եկեղեցական ժողովը հրավիրում է Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի Տեղապահը Ս. Էջմիածնի Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի հետ:

21. Նոր կաթողիկոսի ընտրությունը տեղի է ունենում կաթողիկոսի մահվանից ոչ ուշ քան վեց ամիս հետո:

22. Ամենայն Հայոց կաթողիկոսի ընտրությունը կատարվում է Ս. Էջմիածնի Տաճարում սույն կանոնադրության համաձայն:

23. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի ընտրության կարգը որոշում է Ազգային-եկեղեցական ժողովը:

Սույն կանոնադրությունն ընդունված և վավերացված է 1945 թ. հունիսի 19-ին տեղի ունեցած Ազգային-եկեղեցական ժողովի երրորդ նիստում:

ԴԻՎԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ
ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՈ